

KAPITULUM (4448) sb

kapitulum *n* [w tym: *indecl w funkcji sg* (175), *w funkcji pl* (1), *odmiennie w L sg* (2)] (2328), **kaput** *n* (330), **kapituła** *f* (232), **kapitolum** *n* (1), kapitulum *a.* kapituła (1546), kapitulum *a.* kapitolum (7), kapitulum *a.* kaput *a.* kapituła (4); kapitulum *OpecŻywSandR* (2), *PatKaz I* (5), *PatKaz III* (50), *FalZioł* (1809), *BielŻyw*, *SeklKat* (165), *RejKupSekl* (2), *MurzNT* (41), *UstPraw* (38), *Mącz*, *SarnUzn* (4), *RejAp* (26), *WujJud* (2), *StryjKron*, *WerGośc*, *WerKaz*, *PowodPr* (3); kaput *ActReg*; kapituła *PatKaz II* (7), *LubPs* (25), *RejWiz*, *GrzegRóżn* (7), *GrzegŚm* (15), *BudNT*, *MWilkHist*; kapitulum : kaput : kapituła : kapitolum *OpecŻyw* (12 : - : 4 : -), *KrowObr* (1 : - : 1 : -), *Leop* (- : 326 : 13 : -), *BibRadz* (6 : - : 66 : -), *BielKron* (6 : - : 4 : -), *HistRzym* (4 : - : - : 1), *RejPos* (39 : - : 26 : -), *BiałKat* (4 : 1 : 3 : -), *RejZwierc* (88 : - : 6 : -), *RejPosWstaw* (5 : - : 3 : -), *BudBib* (- : 2 : 1 : -), *BiałKaz* (6 : - : 2 : -), *CzechRozm* (3 : - : 23 : -), *CzechEp* (2 : - : 23 : -).

c- (2430), *k-* (2018).

Oba a jasne (w tym w pierwszym 1028 r. brak kreskowania, przeważnie z powodu innego kroju czcionki niż właściwy tekst np. na marginesach, w nagłówkach).

sg N kapitulum (1974), kaput (324), kapituła (76), *skrót*y (439). \diamond *G* kapitulum (56), kapituły (23), *skrót* (3). \diamond *D* kapitule (2), kapitulum (1). \diamond *A* kapitulum (12), kapitułę (8), kaput (1), *skrót*y (5). \diamond *I* kapitulum (2), kapitułą (1). \diamond *L* kapitulum (116), kapitule [f] (95), kapitule [n] (2), kapitolum (1), *skrót*y (887); -um :-e [n] *SeklKat* (7 : 2). \diamond *pl N* kapitula (3), kapita (1). \diamond *G* kapituł (11), *skrót* (1). \diamond *A* kapitula (3), kapituły (2). \diamond *I* kapitułami (2), kaputami (1). \diamond *L* kapitułach (2) *RejPosWstaw*, *CzechRozm*, kapitul(e)ch (4) *SeklKat*; ~ -ach (1) *RejPosWstaw*, -äch (1) *CzechRozm*. \diamond *G a. L* kapitulum (1). \diamond *skrót*y (392).

Sł stp notuje, Cn w innym znaczeniu, Linde XVI w.; poza tym XVII w. (z Cn) w innym znaczeniu.

1. *Rozdział książki, dzieła; caput Mącz [capitulum – główka BartBydg; – główka, początek Calep; caput – głowa BartBydg, Mącz 37b; capita in libris – kapitula, rozdzielienia ksiąg Mącz 37c; główka, główeczka – capitulum Cn]* [w tym: *w funkcji nagłówka* (2773), *w odnośnikach do przytaczanych tekstów* (1079)] (4447) : Náydziecie też ten żywot pana Iezusow bytz rozdzielony na troie kfięgi/ a každé kfięgi mają fwé kapitula. *OpecŻyw kt* (3); Reieftr łatwięgo nalezieniá dzieiow albo kapituła. *OpecŻywSandR nlb 2* (2); *PatKaz I* 15v; a ten to fyneon rzeczon fpraueyedyuy y boga boyący y yął czczycz ony kfyągy (zacharyafá) y przyfzedl ku tey kapytule/ gdzye zacharyafz {Izacharyafz} napyfal/ duchem fzwýąty m natchnyony rzekącz *PatKaz II* 60; *FalZioł I* 78a (2); Tak rzekł pan Iefus vczniom fwoim fwýiętego Marka y Matheufza woftatecznym kapitule. *SeklKat Cv* (3); Boć to nam niekrom przyczyny pán Chiftus [!] prawie afz dokońca capit. wykładá. *MurzNT* 18v (2); *LubPs Z4*; *KrowObr* 143; Liť fwýiętego Hieronima ktory piśal do Pauliná Káplaná/ o wfzyťkich Kxięgách Stárego y Nowego zakonu/ ná kapituły rozdzielony. *Leop* *B2 (12); *UstPraw A*; gdzie też tám vkázuiemy koniec y cel ku ktoremu fię ony rzeczy ciągná/ á także y przed każdá Kápitulá árgumenta wedle wierfzow/ z pewná ich liczbá kroćiuchno zebrane *BibRadz* *5v (6); Nie wfzyťki kápitulá iego máią Zydwie/ ále v nas ma rozdziałow XIII. *BielKron* 93 (7); *RejAp* 155v; Przecźciśz iedno ono kápitulum co piśe do Tymotheufzá miłófniká fwęgo. *RejPos* 286 (7); thám fy náuuczýfz y rozdziału y zacności obudwu ftanów/ práwie przez wfzyťtko kápitulum. *BiałKat* 373v; przeczytay prófzę cię

wfzytkę Cápitułę *GrzegŚm* 52 (3); *WujJud* 60; Páweł f. [...] fwiádłzy że w przełżłych dwu kápithuľach wyłóżył fwoie poznánie Páná Krytuľá w táiemnicy. *RejPosWstaw* [143³]v (5); O Rozdziałech teź czytelniku na krotce rácz wiedzieć/ Naprzod iże Krákowłki tłumácz Cápútami/ á Brzeľcy Kapituľami zowá/ to mi fię by namniey niepodobáło. Bo Kapituľa/ fą kłiężá kánonicy/ Caput lepak iest fłowo łacińłkie/ A ták wolałem ie Rozdziałami zwác/ aczcyby y ná tem nic/ choćbychmy ie z Greki y z Lácinniki głowámi zwáli. *BudBib* c2; Ono mniefza zem Rozdziały álbo głowy (ktore niektorzy niebácznie Kapituľami zowá) nie miedzy tekłtem/ ále po kraioch znaczył. *BudNT przedm* d3; Bo o tym wiele iest w Prorocech: á nád to/ y v fáme⁸⁰ Moyżefzá. 5. Moy. 30. máło nie cáła kápitu. *CzechRozm* 117; Ale y z infzych kápituľ Ezáiáľzowych áż do końcá kłiąg iego/ tym fię nawięcey báwi/ opifuiąc przywrocenie żydow do źemie ich *CzechRozm* 118 (12); bo v niego káźdey rzeczy iáko w Labirinćie fzukác/ gdyź wfzytko confufè nápiľal/ á iednę rzecz w czworgu y w pięciorgu Capitulum połóżył/ dzieląc iá/ co mogł w iednym iáko przyfłoi odpráwić *StryjKron* 245; Ale máło nie w káźdey kapitule iest tego peľno v Ewánieliľtow: y máło nie w káźdym lićcie Apofłtolľkim *CzechEp* 137; Ktemu Pan Chrifłtus záwždy Fáryzeufze z morderfłwá y táw w tym kapitulum fłrofował *CzechEp* 165 (15); *WerGość* 213.

W połączeniu z liczebnikiem porządkowym [kapitulium + liczebnik (3050), liczebnik + kapitulium (1303)] (4353): iako o tym nápiľal Maciey fwięty w iedennařty m kapitulum *OpecŻyw* 47v; O rozmnożeniu chleba. Ka: 47 *OpecŻyw* 52; Iezus mily wygnáľ s kořciola kupuiácé ij przedaiácé. Kapi: 55 *OpecŻyw* [57]v; Biľkupowie z licemierniki radę weźynili/ aby milégo pana Iezufa zabitz mogli. Kapitulum pirwfłłé. *OpecŻyw* 69; Modlitwa która po czwárty^m kapitulum ma bytz polożona. *OpecŻyw* 87v; A tak wielką łalką rořpáľona/ z wielkim pláčem rzekła/ ono tzo piľáno w fłofłé kapitule v Malachiáľła proroka. *OpecŻyw* 104 (201); *PatKaz I* 7 (4); *PatKaz II* 21 (6); *PatKaz III* 87 (50); *FalZioł* +7d (1807); *BielŻyw* 116; á toć iest kákol o ktorym przypowieř dał pan Chrifłtus/ Math. xiiij. cap. *SeklKat* Q2; o tym w kxieľgach liczby we dwudzieřty m piątym kapitulum. *SeklKat* E (162); *RejKupSekl* a7 (2); *KromRozm I* C4v; *MurzHist* G2v (3); iako otem Páweł fwięty wiele kroc naucza/ a zwáľzicza do Galatow przescałe cap. 3. 4. 15. *MurzNT* 96 (39); *KromRozm II* x4v; *KromRozm III* E2; *LubPs* D3 marg (24); *KrowObr* 21v; Iáko y Ieremiaľ fłyźę o tym woáľ/ W fwey fiódmey kapitule głofno opowiedáľ. *RejWiz* 184v; Cap: [kust: Caput] 24. Dawid prze tho ze lud wfłyřtek policzyć kazał/ od Gad zgromiony *Leop* Aa2 (327); O Krolu/ Kápitulum pierwe. *UstPraw* A; O Woiewodach/ Kápitu: II. *UstPraw* Av (37); Piońká tá iest w tym niźřzem. 32. Kapitulum. *BibRadz I* 118d marg (304); *BielKron* 1 marg (28); Rozřádek Káľwinow o zbudowaniu tey Wieże Bábiľońłkiey/ ná 22. Kapitule Dzieiow Apofłtol: *GrzegRóżn* K4 (7); *SarnUzn* D8 (4); *RejAp* 16 marg (25); iákoź mowi s. Mátheuľ w 16. kápitu: Stokroć więcey weźmiećie/ á żywot wieczny odzierźycie. *HistRzym* 51v (12); A thá hiřłoria fwięta iest nápiľana w řprávach Apofłtolľkich w pirwfřzym kapitulum tymi fłowy. *RejPos* 287; Ewányelia ná dzyeń fwiętego Filipá y Iákubá/ v Ianá s. w xiiij. ká. nápiľana. *RejPos* 291 (717); *RejPosWiecz*² 91 marg (3); *RejPosWiecz*³ 96 (13); Czytay v Izáiáľzá Kaput piérwfřze: iáko nárzeka/ iz páná Bogá vñác niechćieli *BiaľKat* 113v; Czytay o tym do Rzymiánów w ófméy Kapitule: y do Koryntów wtóry m lićcie wtórey Kapitule. *BiaľKat* 201 (12); *GrzegŚm* marg (12); *HistLan kt*; Kápitulum II. Iáko Pan Bog obaczywfřzy roznořć przyrodzenia ludzkiego y rozumem

y przykazaniem twym ozdobić y przełtrzegąc go raczył. *RejZwierc* 4; Ian w x. kapitule. *RejZwierc* 40v *marg* (212); *WujJud* 87; *WujJudConf* 51v (6); *RejPosRozpr* b3v *marg* (19); Thoż prawie piłżą Klemens Alexándrińki/ y Euzebius Cezárieńki w kołcielney hiłtoriey w II. kłięgach kápit. XV. *RejPosWstaw* [143³] (33); Ewángelia była powiádaná/ z Scápitulum [!] iedenałtego Ianá S. *BiałKaz* *ktv* (8); Co y thy łam/ łáčno poznáłz/ gdy łie piłániu Páwłowemu do Efeskich kap. 2. y 3. dobrze przypátrzyłz. *CzechRozm* 87; Czytayże też Ełter 2. Kápitule włzytkę z poczátku *CzechRozm* 129v; Iáko gdybyś łam/ z pilnoścíá á z dobrym rozłádkiem/ iednę ácz nie kápitule piątá v Mátheułzá [...] przeczytał *CzechRozm* 234v (118); *SkarJedn marg*; Tenże Zophronius cáp. 195. táką tełz Hiłtoryá nápiłáł *SkarŻyw* 102 (12); *MWilcHist* *ktv*; Dobrze nam iełt/ poczáć zaráz od tey pierwłzey Kápitule mowíc/ o łprawcy y gołpodarzu Bogu/ ktory wczynił niebo y źiemię y włzytko co w nich iełt *CzechEp* 237 (128); *ReszPrz* Av; *WerKaz* 282; *WujNT* 82 *marg* (2); Ale do dáłżych wywodow tego/ y inłżych mieyłc/ odłýłám cię do piłm pomienionych. Zwłáłzczá ono v Mátheułzá Swiętego w 5. kápit. *WysKaz* 37; *PowodPr kt* (3).

Szereg: »kapitulum, rozdział (a. rozdzielenie)« [*szyk 1 : 1*] (2): O Syniech Dziewkách y [! *lege*: w] rozdziale Kapitulum 9. *UstPraw* B3; *Capita in libris*, Kapitula, Rozdzielenia Xiąg. *Mącz* 37c.

2. Treść, zawartość [*caput, summa rei ut caput literarum – summa listu Mącz 37c; suma rzeczy, krótkie zebranie – caput litterarum Cn*] (1) : Pan Marszałek Koronny mowil wRadzie ktore mowy *Capita* są te: Nie wátpię, ze niemasz tu zadnego ktoremu by wy padły z pamięci sprawy Panowania Pana zmarłego. *ActReg* 22.

Synonimy: **1.** *głowa, rozdział, rozdzielenie*; **2.** *summa*.